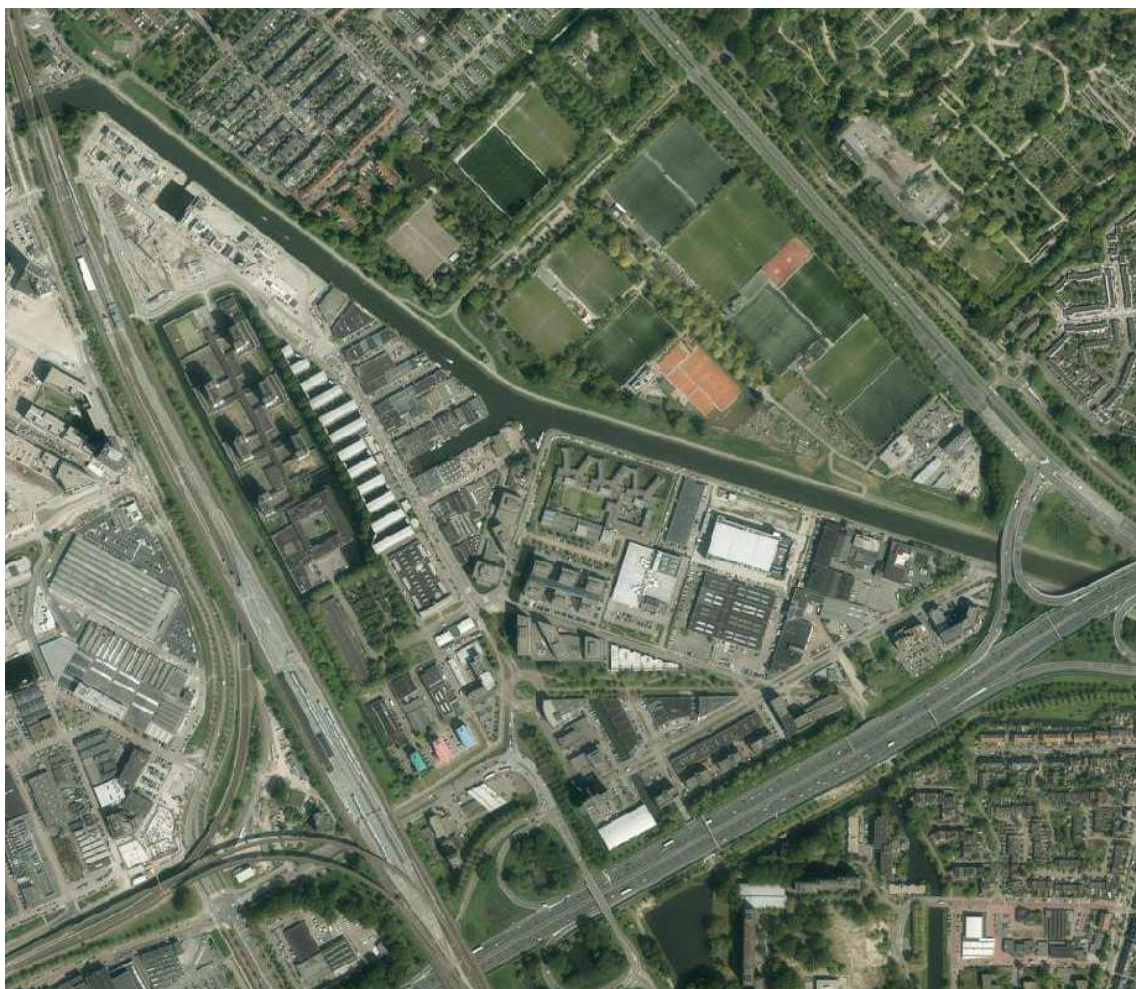




Gemeente
Amsterdam

Natuurtoets Weespertrekvaartgebied



Inhoud

1. Samenvatting en conclusies	3
2. Inleiding.....	4
3. Kaders.....	5
4. Inventarisatie en resultaten.....	8
5. Consequenties Wet Natuurbescherming en beleid.....	12
6. Conclusie.....	18
7. Bijlage	

1. Samenvatting en conclusies

Voor de geplande ontwikkelingen in plangebied Weespertrekvaart (waarbinnen zich ook bestemmingsplangebied Weespertrekvaart Strook bevindt), te Amsterdam, is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd om de status van het gebied te inventariseren en om vast te stellen welke beschermde plant- en diersoorten er voorkomen.

In dit onderzoek is dus nagegaan of er vanuit de Wet Natuurbescherming en het beleidskader consequenties zijn voor het plangebied en met welke plant- en diersoorten er rekening moet worden gehouden bij de toekomstige ruimtelijke ingrepen.

Het onderzoek is uitgevoerd door Ruimte en Duurzaamheid, Amsterdam en ecologisch adviesbureau Elsken Ecologie.

Het onderzoek is vooral gericht op:

- Aanwezigheid van nesten van jaarrond- en niet jaarrond beschermde vogelsoorten. Bij jaarrond beschermde vogelsoorten wordt gedacht aan; sperwer, buizerd, ransuil en de huismus. Bij niet jaarrond beschermde nesten (algemene vogelsoorten) wordt gedacht aan; meerkoet, kraai, merel.
- Aanwezigheid van beschermde plantensoorten.
- Aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (kraam-zomer-paar- en winterverblijf, foerageergebied en vliegroute).

Voor de sinds januari 2017 beschermde kleine marters is bijna geen geschikt biotoop aanwezig binnen de op pagina 5 aangegeven plangrenzen. Binnen deze scope worden geen voortplantings- en rustverblijfplaatsen verwacht.

Het is wel mogelijk dat het spoortalud wordt gebruikt als verbindingsas tussen verschillende leefgebieden maar hierin zullen (op de aanleg van een onderdoorgang na) geen ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Hierbij is het wel van belang dat de ecologische structuur- en daarmee dus deze verbindingsas- in stand wordt gehouden.

Voor beschermde muissoorten (noordse woelmuis en waterspitsmuis) is geen geschikt biotoop aanwezig. Voor beschermde reptiel- en amfibiesoorten is eveneens geen geschikt biotoop aanwezig.

- In het plangebied zijn geen nesten waargenomen van vogels die het gehele jaarrond zijn beschermd. In het plangebied (buiten Weespertrekvaart Strook) zijn wel nesten aangetroffen van algemene broedvogels waarvan het nest alleen tijdens het broedseizoen is beschermd (ekster).
- In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Wel is een groeiplaats van 51 tongvarens aangetroffen (buiten Weespertrekvaart Strook). Bij ruimtelijke ontwikkelingen aan de desbetreffende kademuur kan de Gedragscode van Amsterdam worden toegepast.
- In het plangebied (buiten Weespertrekvaart Strook) is één paarverblijf van een gewone dwergvleermuis aangetroffen. Overige type verblijfplaatsen (zoals hierboven vernoemd) zijn niet waargenomen. Indien het paarverblijf wordt vernield dienen maatregelen te worden getroffen die de functionaliteit van de verblijfplaats in stand houden.

In het gehele plangebied (inclusief Weespertrekvaart Strook) komen beschermde soorten voor waarvoor een vrijstelling geldt. Het gaat onder andere de egel, de vos, verschillende soorten muizen (bosmuis, huisspitsmuis) en de gewone pad. Voor deze soorten is een meldingsplicht van toepassing.

Geadviseerd wordt om een ecologisch werkprotocol op te stellen, waarin maatregelen staan uitgewerkt om verstoring van beschermde soorten en broedgevallen te voorkomen en invulling te geven aan de wettelijke zorgplicht.

Verder bevindt het onderzoeksgebied zich op ongeveer 6 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied, ligt het niet in de buurt van het Natuur Netwerk Nederland (NNN), ligt het niet in de Hoofdgroenstructuur maar wel ten delen in de Ecologische structuur van Amsterdam. Voor ruimtelijke ontwikkelingen hierin dient voorafgaand aan de ruimtelijke ontwikkelingen een adviesaanvraag te worden ingediend bij de Gemeenteraad van Amsterdam. Dit is in ieder geval van toepassing bij de inpassing van de zogenaamde 'onderdoorgang'.

2. Inleiding

Het project

Het Weespertrekvaartgebied behoort tot een van de transformatiegebieden van de gemeente Amsterdam. In het kader hiervan worden verschillende ruimtelijke ingrepen mogelijk gemaakt. Een deel van de bomen wordt gekapt, de onderbegroeiing wordt verwijderd, een deel van de aanwezige bebouwing wordt gesloopt en de oever van de Weespertrekvaart wordt aangepast.

Voor het gehele plangebied is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd om de status van het gebied te inventariseren en om vast te stellen welke beschermde plant- en diersoorten er voorkomen.

Werkwijze

Op 12 juni, 14 juni, 16 juni, 13 juli, 25 augustus en 21 september 2017 is veldonderzoek verricht voor vleermuizen. Hierbij is het totale plangebied opgesplitst in drie deelgebieden (oost, west, zuid, zie de kaart op pag. 7) om het onderzoek behapbaar te maken. Op 20 april en 11 mei en 2 juni is onderzoek verricht voor de jaarrond beschermde vogels (voor de gierzwaluw is aansluitend aan de eerste twee vleermuisrondes een inspectie gedaan. Tijdens al deze rondes is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde plantensoorten.

Verder is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de Ecologische Atlas van Amsterdam en het rapport Quicksan Weespertrekvaart te Amsterdam, E.C.O. Logisch, maart 2017 geraadpleegd.

Het plangebied

Het plangebied ligt in stadsdeel Oost in de gemeente Amsterdam en is globaal gelegen tussen de Weespertrekvaart, Ring Zuid en het spoor.

Zie de onderstaande afbeelding voor het onderzochte plangebied.



Het onderzochte plangebied is met groen aangegeven

Onderstaand bestemmingsplangebied Weespertrekvaart Strook bevindt zich ook binnen dit plangebied.



Bestemmingsplangebied Weespertrekvaart Strook

3. Kaders

Wettelijke kaders	
Wet Natuurbescherming - Gebiedsbescherming Natura 2000	Onder de Wet Natuurbescherming (Wnb) zijn gebieden aangewezen die onderdeel uitmaken van de Europese ecologische hoofdstructuur, ook wel Natura 2000-gebieden genoemd. Indien een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt in of in de nabijheid van een Natura 2000 gebied moet worden onderzocht of de ontwikkeling de kwaliteit van het gebied kan verslechteren of verstoren. Indien het bestemmingsplan de kwaliteit van een Natura 2000 gebied kan verslechteren of verstoren dient er een vergunning op grond van de Wet Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd.
Wet Natuurbescherming - Soortbescherming en Gedragscode	1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Op grond van deze wet zijn vrijwel alle in het wild en van nature in Nederland voorkomende dieren, beschermd. De Wnb bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. Bij vrijwel alle ingrepen moet met door Wnb beschermde soorten rekening worden gehouden. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in soorten van de <u>Habitatrichtlijn</u> , soorten van de <u>Vogelrichtlijn</u> en <u>Nationale soorten</u> . In Amsterdam is er sinds 2009 een gedragscode Flora- en faunawet voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud. De gedragscode is van toepassing op alle plannen en projecten die in opdracht van of door de gemeente Amsterdam worden voorbereid en uitgevoerd. Met deze gedragscode is een ontheffingsaanvraag voor een aantal soorten niet nodig. Momenteel is een nieuwe gedragscode in ontwikkeling, totdat deze is goedgekeurd is de huidige Gedragscode van 2009 nog van toepassing.
Beleidskaders	
Ecologische Hoofdstructuur (landelijk en provinciaal beleid)	Voor heel Nederland zijn natuurgebieden met verbindingzones vastgelegd. Dit noemen we Net Nationaal Natuurnetwerk (NNN), vroeger heette dat de EHS. Het NNN is een belangrijk middel om de hoofddoelstelling van het natuurbeleid te bereiken: natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als essentiële bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving. Het NNN moet er onder meer toe bijdragen dat afspraken over het behoud en het herstel van biodiversiteit worden nagekomen. Na realisatie is de structuur uiteindelijk grensoverschrijdend, zodat diersoorten zich vrij kunnen bewegen en vermengen over Europa.
Rode lijstsoorten (landelijk beleid)	Eens per tien jaar worden er Rode lijsten opgesteld. Hierop komen soorten die om verschillende redenen sterk in aantal achteruitgaan. Voor het Ministerie van EZ zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Het Ministerie stimuleert dat bij bescherming en beheer van gebieden rekening wordt gehouden met de Rode-lijst-soorten, en dat zo nodig en zo mogelijk aanvullende soortgerichte maatregelen zullen worden genomen.
Hoofdgroenstructuur (Amsterdams beleid)	In de structuurvisie van Amsterdam 2040 (vastgesteld in 2011) is de hoofdgroenstructuur opgenomen. Voor functiewijzigingen, die buiten de vastgelegde kaders vallen moet advies worden gevraagd aan de Technische Advies Commissie Hoofdgroenstructuur. Eventuele wijzigingen kunnen aan de Gemeenteraad worden voorgelegd.
Ecologische structuur (Amsterdams beleid)	Een uitwerking van de "Structuurvisie 2040" is een ecologische visie. Deze is in juli 2012 door de Gemeenteraad vastgesteld. De bijbehorende kaart laat de ecologische structuur zien, zoals die door (grondgebonden) dieren wordt gebruikt. In de structuur is een aantal knelpunten onderkend. De ambitie is om deze barrières voor dieren weg te nemen. Het uitgangspunt van het beleid is dat plannen niet mogen leiden tot verzwakking van de ecologische structuur die in deze visie staat omschreven, bijvoorbeeld doordat er extra barrières ontstaan.

Zorgplicht

De zorgplicht die in de Wnb wordt geïntroduceerd ziet op zowel gebieds- als soortenbescherming. Hiermee biedt de zorgplichtbepaling bescherming aan Natura 2000-gebieden, dieren, planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling wordt ook getoetst op het criterium:

- de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat sprake is van 'zorgvuldig handelen'.

Ontheffing kan voor een periode van vijf jaar worden aangevraagd.

Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden die betrekking hebben op mitigerende maatregelen of compensatie.

Gedragscode Amsterdam

Begin 2010 is de 'Amsterdamse gedragscode' goedgekeurd door het voormalige ministerie van LNV. Momenteel is een nieuwe gedragscode in ontwikkeling, totdat deze is goedgekeurd is de huidige Gedragscode van 2009 (op basis van de voormalige Flora- en faunawet) nog van toepassing. In de gedragscode zijn voorzorgsmaatregelen beschreven die erop gericht zijn de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten die binnen haar gemeentegrenzen voorkomen, bij het uitvoeren van werkzaamheden te handhaven dan wel te versterken. De gedragscode kan worden toegepast bij bestendig beheer en onderhoud. Dat wil zeggen dat de activiteiten bestaan uit de voortzetting van een praktijk die is gericht op behoud van de bestaande situatie.

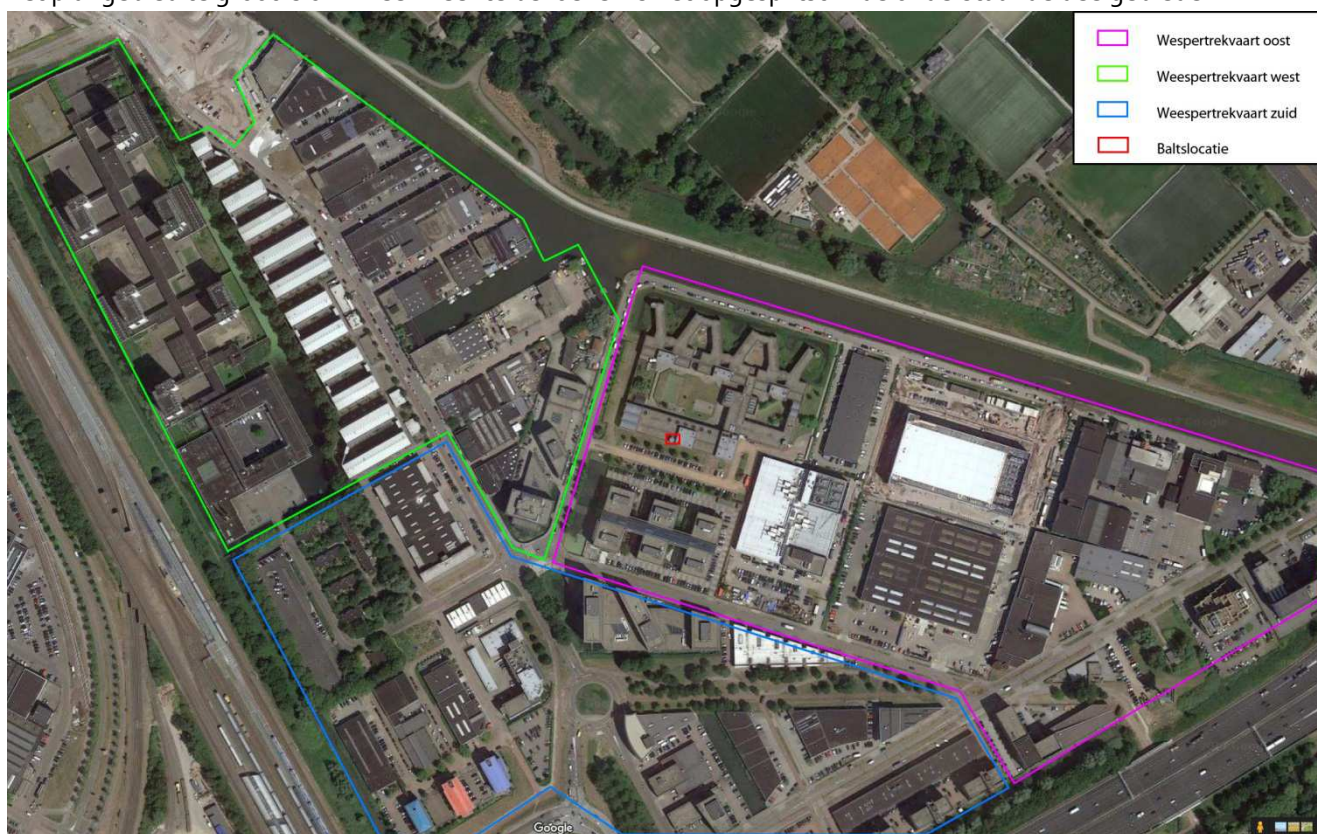
Voor (vrijgestelde) Nationale soorten is bij naleving van de gedragscode (op basis van Wet Natuurbescherming) geen ontheffing nodig.

4. Inventarisatie en resultaten

Vleermuizen

Vleermuizen worden geïnventariseerd door middel van een zogenaamde batdetector. Ruimte en Duurzaamheid (R&D) werkt standaard met de Petterson D240x. Met deze batdetector kunnen de ultrasone geluiden die vleermuizen in vlucht gebruiken om te jagen en zich te oriënteren hoorbaar gemaakt worden voor het menselijk oor. Aan de hand van de klank en de frequentie kan men bepalen welke soort vleermuis het betreft en welk gedrag deze vertoont.

Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijven van vleermuizen in de bebouwing. Tevens is gekeken naar de aanwezigheid van essentiële vliegroutes en foerageergebied. Omdat het plangebied te groot is om in een keer te bezoeken is het opgesplitst in de onderstaande deelgebieden.

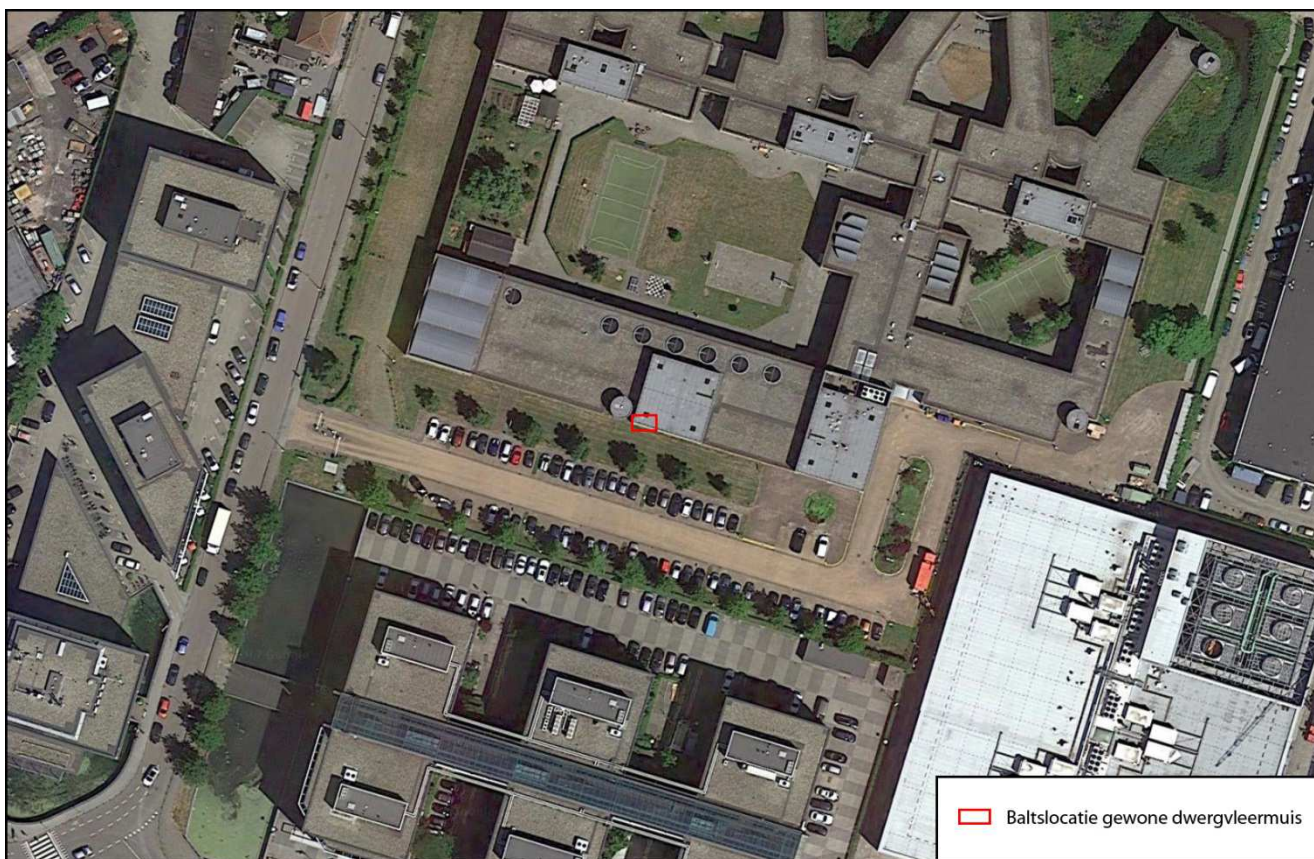


Deze vleermuisonderzoeken zijn uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol van 2017.

De vleermuisinventarisaties zijn (door twee personen) uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden, op de volgende data in 2017;

Datum	Temperatuur in °C	Windkracht Beaufort	Waarnemingen
12 juni, ochtend	10	3	Enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen
14 juni, ochtend	11	3	Enkele foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen
16 juni, ochtend	18	4	Enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen
13 juli, ochtend	10	3	Enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen
25 augustus, avond	13	4	Baltsende gewone dwergvleermuis vanuit stootvoeg (zie hiervoor de onderstaande afbeeldingen)
21 september, avond	14	4	Enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen

Paarverblijf van de gewone dwergvleermuis;



Deze onderzoeksresultaten zijn drie jaar geldig.

Reptielen, amfibieën en vissen

In de waterpartijen binnen het plangebied komen geen beschermde vis- en amfibiesoorten voor; baars, groene kikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander voor. De rugstreeppad en de ringslang komen hier niet voor (bron: NDFF).

Broedvogels

In de bomen en in de bebouwing zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels waargenomen. Wel zijn nesten (of nestindicerend gedrag) van algemene soorten aangetroffen (ekster, scholekster, kleine karekiet, soepganzen; zie hiervoor de onderstaande afbeelding). De nesten van deze vogels zijn slechts tijdens de broedperiode (globaal; maart-augustus) beschermd.



Nestlocaties ekster



Nestindicerend gedrag kleine karekiet (het nest bevindt zich ergens in het riet)



Nestindicerend gedrag scholekster (het nest bevindt zich op een van de platte daken in die hoek)



Nestlocatie soepganzen

Verder broeden in het plangebied o.a. de houtduif, heggemus, winterkoning en merel. In het water meerkoeten, waterhoentjes en fuut. Allemaal soorten waarvan het nest slechts tijdens het broedseizoen is beschermd.

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens de verrichte veldbezoeken.

Op de onderstaande locatie groeien wel 51 tongvarens (bron: waarneming.nl) die onder de Flora- en faunawet een beschermde status kende.

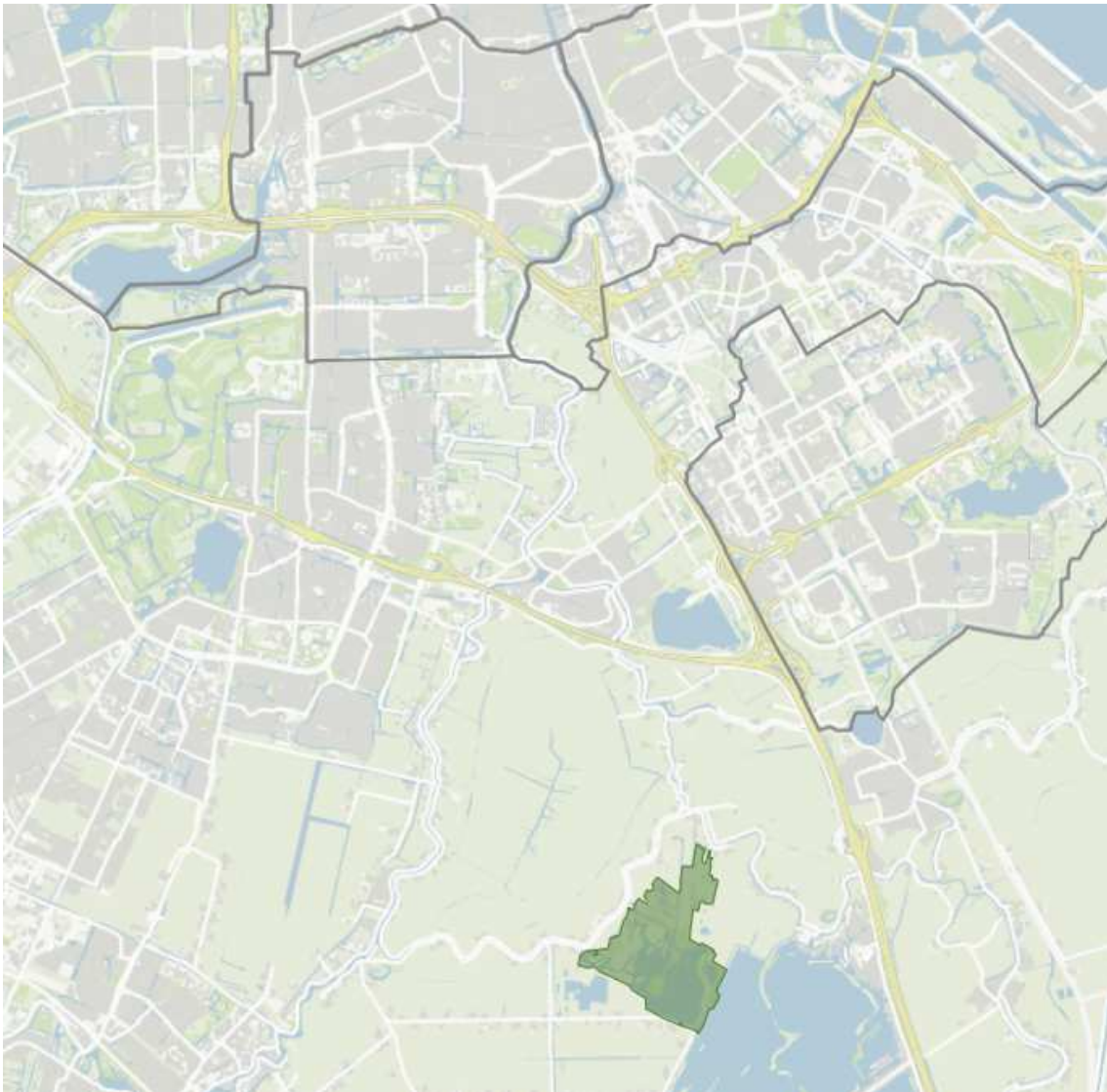


Tongvaren op kademuur

5. Consequenties Wet Natuurbescherming en beleid

5.1 Gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied bevindt zich buiten de Speciale Beschermingszones. De Botshol is het dichtstbijzijnde gebied met de status van Natura 2000 en bevindt zich op ongeveer 6 kilometer afstand van het plangebied. Op het onderstaande kaartje staat het Natura 2000- gebied in het donkergroen aangegeven.



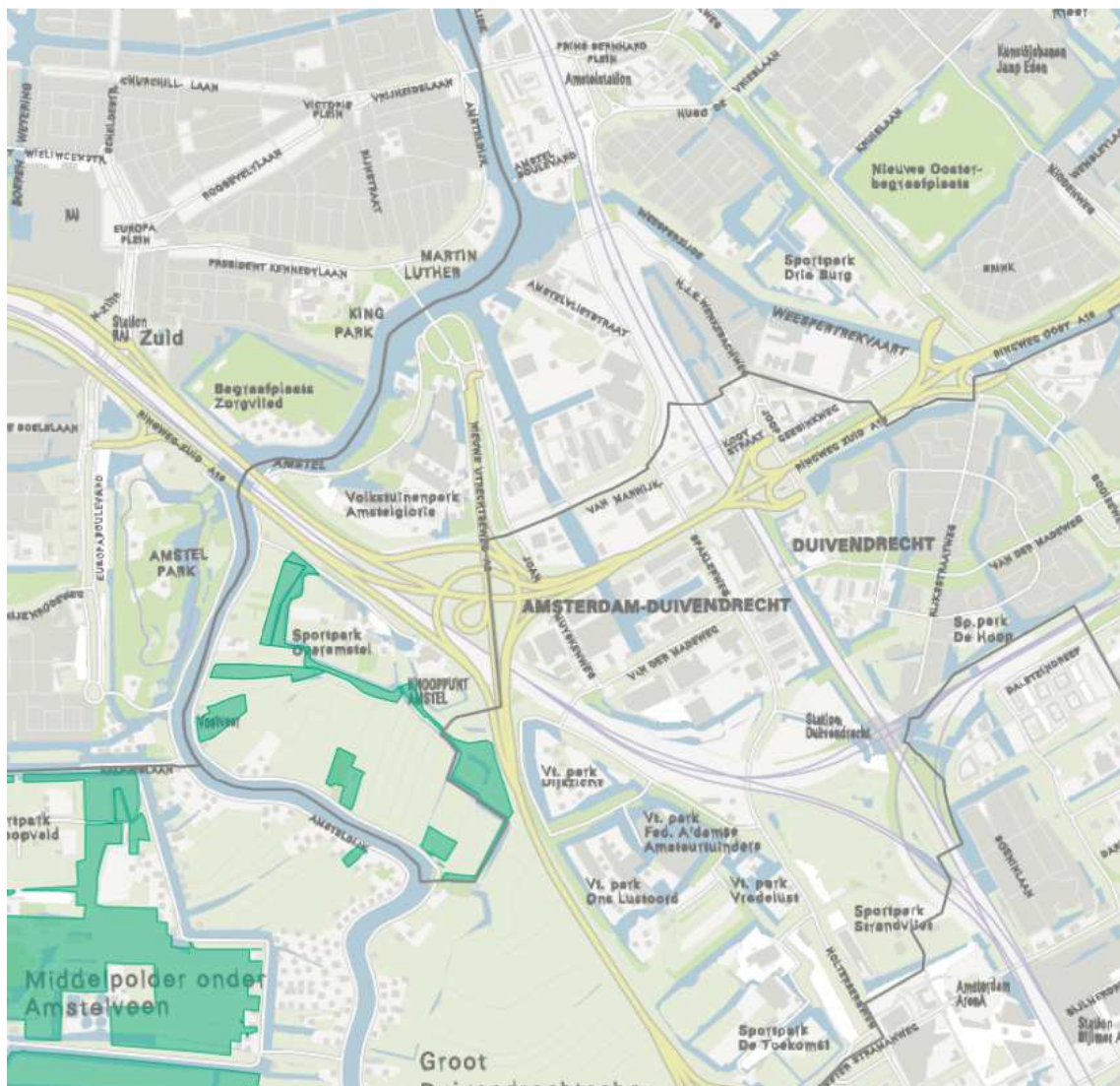
Dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied (donkergroen)

Externe werking van de geplande ontwikkelingen op dit Natura 2000- gebied is niet aannemelijk omdat de afstand hierop te groot is.

Omdat het onderzoeksgebied niet in de beschermde gebieden is gesitueerd, heeft de Wet Natuurbescherming hiervoor verder geen consequenties.

Natuurnetwerk Nederland: Rijks- en Provinciaal beleid

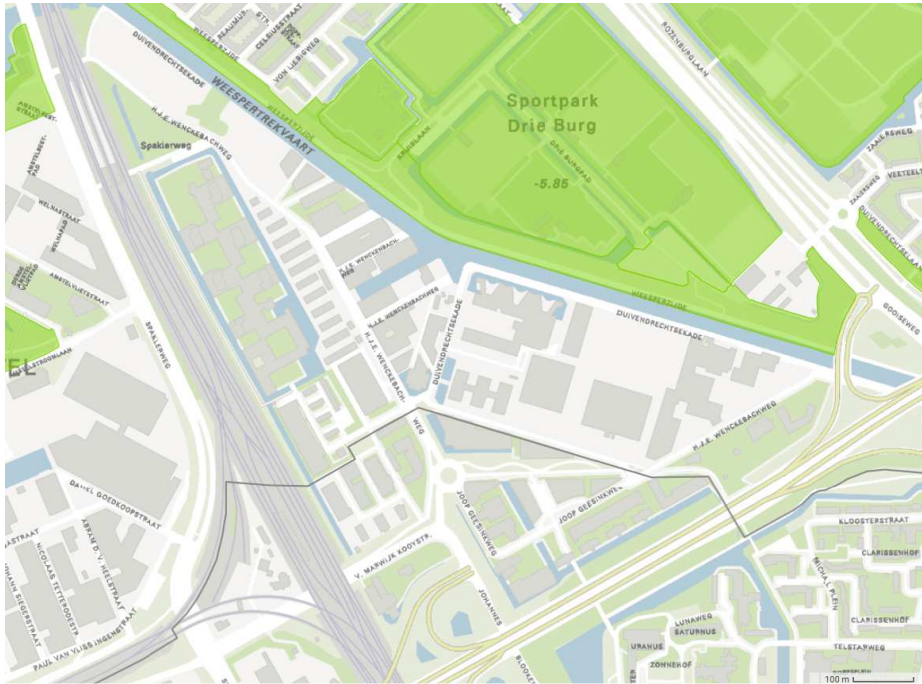
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen bekend als (Provinciaal) Ecologische Hoofdstructuur (P)EHS, is een belangrijk middel om de hoofddoelstelling van het natuurbeleid te bereiken: natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als essentiële bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving. Het NNN moet er onder meer toe bijdragen dat afspraken over het behoud en het herstel van biodiversiteit worden nagekomen. De Provincie heeft de NNN-opgave verder uitgewerkt. Ontwikkelingen dienen te voldoen aan de hierover in de Provinciaal Ruimtelijke Verordening opgenomen regels. Het plangebied bevindt zich niet in de nabije omgeving van de NNN. Negatieve effecten hierop worden daarom niet verwacht.



Overzichtskartaal van gebieden en verbindingen van de NNN (met donkergroen aangegeven)

Hoofdgroenstructuur en Ecologische Structuur: gemeentelijk beleid

In de structuurvisie van de gemeente Amsterdam wordt een aantal groengebieden planologisch beschermd. Functiewijzigingen zijn mogelijk en moeten aan een toetsingscommissie en/of gemeenteraad worden voorgelegd. Het plangebied bevindt zich niet in de Hoofdgroenstructuur (HGS) en deels in de Ecologische Structuur (ES). Zie de onderstaande afbeeldingen voor de exacte locaties van de HGS en de ES.



Overzichtskartaal Hoofdgroenstructuur (Structuurvisie Amsterdam)



Overzichtskaart Ecologische structuur (Structuurvisie Amsterdam)

Het beleidsuitgangspunt van de Ecologische visie van Amsterdam betreft; “de ecologische hoofdstructuur wordt gerespecteerd, knelpunten worden aangepakt en voor wijzigingen is, vergelijkbaar met de Hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig.” Voor dit gebied is het in ieder geval van toepassing op ‘de onderdoorgang’.

5.2 Soortbescherming

Zorgplicht

Voor alle soorten, ook niet-beschermd, geldt de zorgplicht. Dat betekent dat door zorgvuldig te werken zoveel mogelijk schade aan diersoorten moet worden voorkomen.

Door het opstellen van een ecologisch werkprotocol door een deskundige, die vóór het aanbesteden wordt opgenomen in het bestek en contract en door de aannemer wordt opgenomen in de planning en uitvoering, wordt aan de zorgplicht voldaan. De richtlijnen uit de Gedragscode van Amsterdam kunnen hierin worden opgenomen.

Zoogdieren

In het plangebied is (buiten de Weespertrekvaart Strook) een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Overige typen verblijfplaatsen (inclusief essentiële vliegroutes en/of foerageergebieden) zijn niet aangetroffen.

Voor vernieling van het paarverblijf dienen voorafgaand (indien mogelijk; 1 jaar) aan de sloop vijf vleermuiskasten (type Waveka 1wq) te worden opgehangen in de nabij omgeving (binnen een straal van 200 meter), aan de zuid-west kant van een gebouw (of boom), op minstens 3 meter hoogte. Vervolgens dienen in de toekomstige bebouwing vijf inbouwkasten te worden meegenomen (type Tichelaar). Wanneer dit wordt gerealiseerd en buiten de paarperiode wordt gesloopt (begin augustus- eind oktober) hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. De functionaliteit van de verblijfplaats komt hiermee namelijk niet in het geding. Wanneer dit om welke reden dan ook niet kan worden gerealiseerd, dient wel een ontheffing te worden aangevraagd (bij de RUDNHN;

https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming).

Zekerheidshalve kan hoe dan ook worden gekozen voor de aanvraag van een ontheffing. In een zogenaamd Activiteitenplan dienen dan de bovenstaande maatregelen te worden opgenomen.

Voor de aanwezige grondgebonden zoogdieren geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij is echter wel de zorgplicht van toepassing.

Het is noodzakelijk dat er bij de grond, kap- en snoeiwerkzaamheden rekening wordt gehouden met de werkrichting;

- Werk bij voorkeur in één richting, zo wordt een vluchtmogelijkheid geboden aan de grondgebonden zoogdieren. Het kap- en snoeimateriaal kan worden opgehoopt aan de grens van het werkterrein, hierin vinden de zoogdieren een veilig onderkomen.

De Gedragscode van Amsterdam kan hierbij worden toegepast.

Binnen de (op pag. 5 aangegeven) scope van het plangebied worden geen voortplantings- en rustverblijfplaatsen verwacht van kleine marters.

Het is wel mogelijk dat het spoortalud wordt gebruikt als verbindingsas tussen verschillende leefgebieden. Hierbij is het van belang dat de ecologische structuur- en daarmee dus deze verbindingsas- in stand wordt gehouden.

Broedvogels

Voor alle nesten van de algemene broedvogels geldt dat deze gedurende de broedtijd (maart-september) zijn beschermd maar daarbuiten niet (eksters broeden ook wel eens in november). Ontheffing voor broedende vogels wordt niet verleend, omdat het in de regel goed mogelijk is om verontrusting in het broedseizoen te voorkomen.

Voor de verwijdering van het compacte groen (struikvegetatie, braamstruweel, rietvegetatie) geldt dat de periode oktober-februari zich daar het beste voor leent. Dan is (bijna) met zekerheid te zeggen dat hier geen broedende vogels in aanwezig zijn, zodoende wordt voldaan aan de zorgplicht.

Vissen

Hoewel in het plangebied geen beschermde vis- en amfibiesoorten voorkomen is het goed om de zorgplicht in acht te nemen. Dit betekent dat er geen (water)werkzaamheden mogen plaatsvinden in de paaiperiode: april-juli. Dat is tevens de periode waarin amfibieën zich voortplanten.

Planten

Omdat Amsterdam de ambitie heeft om de veelal op kademuren voorkomende tongvarenpopulatie in stand te houden wordt aanbevolen om bij eventuele vervanging van de kademuur de Gedragscode van Amsterdam toe te passen;

- **Muurplanten:** muurplanten zijn over het algemeen moeilijk te verplaatsen. De groeiomstandigheden worden waar mogelijk en volgens het advies van een deskundige⁴ teruggebracht. Indien mogelijk worden oude begroeide stukken muur opnieuw hergebruikt onder dezelfde omstandigheden. Grote oppervlakten worden bij voorkeur gefaseerd behandeld. Als goede maatregelen worden getroffen om uitdroging, beschadiging, etc. te voorkomen dan kunnen in principe de werkzaamheden jaarrond plaatsvinden en bij voorkeur in de periode tussen 1 november en 1 april.

De precieze periode verschilt per soort, zie voor de voorwaarden per plantensoort de kalender Muurplanten van bakstenen muren en Muurplanten van basaltmuren in het soortenbeleid gemeente Amsterdam (zie www.flora-fauna.amsterdam.nl)

6. Conclusie

Soortbescherming

Uit het onderzoek is gebleken dat er een paarverblijf van een gewone dwergvleermuis aanwezig is in het plangebied (buiten Weespertrekvaart Strook). Overige typen verblijfplaatsen (inclusief essentiële vliegroutes en/of foerageergebieden) zijn niet aangetroffen.

Voor vernieling van het paarverblijf dienen voorafgaand (indien mogelijk; 1 jaar) aan de sloop vijf vleermuiskasten (type Waveka 1wq) te worden opgehangen in de nabij omgeving (binnen een straal van 200 meter), aan de zuid-west kant van een gebouw (of boom), op minstens 3 meter hoogte. Vervolgens dienen in de toekomstige bebouwing vijf inbouwkasten te worden meegenomen (type Tichelaar). Wanneer dit wordt gerealiseerd en buiten de paarperiode wordt gesloopt (begin augustus- half oktober) hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. De functionaliteit van de verblijfplaats komt hiermee namelijk niet in het geding. Mocht dit om welke reden dan ook niet lukken dan dient alsnog een ontheffing te worden aangevraagd voor het vernielen van deze verblijfplaats (bij de RUDNHN;

https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming).

Zekerheidshalve kan hoe dan ook worden gekozen voor de aanvraag van een ontheffing.

Binnen de (op pag. 5 aangegeven) scope van het plangebied worden geen voortplantings- en rustverblijfplaatsen verwacht van kleine marters.

Het is wel mogelijk dat het spoortalud wordt gebruikt als verbindingsas tussen verschillende leefgebieden. Hierbij is het van belang dat de ecologische structuur- en daarmee dus deze verbindingsas- in stand wordt gehouden.

Er zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogels aangetroffen in de bomen en in de gebouwen. In het plangebied zijn wel nesten (of nestindicerend gedrag) van algemene vogelsoorten waargenomen (buiten Weespertrekvaart Strook). Deze nesten zijn, mits in gebruik, slechts in de broedperiode beschermd. In deze periode mogen nesten niet worden vernield of worden verstoord (zie het voorgaande hoofdstuk voor 'hoe te handelen').

Verder zijn er geen beschermde plantensoorten aangetroffen en zijn ook geen beschermde reptielen, vissen en/of amfibieën in het plangebied aanwezig.

Wel dient rekening te worden gehouden met de populatie van 51 exemplaren van de tongvaren op de kademuur (buiten Weespertrekvaart Oost).

Ook zijn in het gehele plangebied (inclusief Weespertrekvaart Strook) beschermde soorten aanwezig (bosmuis, egel, gewone pad, groene kikker, bruine kikker, kleine watersalamander) waarvoor een vrijstelling geldt in de provincie Noord-Holland. Wel dient hiervoor een melding ingediend te worden bij de RUDNHN en is de wettelijke zorgplicht van toepassing. Geadviseerd wordt om een ecologisch werkprotocol op te stellen voor uitvoering van de werkzaamheden.

Gebiedsbescherming

Het plangebied bevindt zich op 6 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied, het ligt niet in de Hoofdgroenstructuur en deels in de Ecologische structuur van Amsterdam (de Weespertrekvaart Strook bevindt zich niet in de hiervoor genoemde structuren).

Voor ruimtelijke ontwikkelingen in deze structuur dient een adviesaanvraag te worden ingediend bij het college van B&W. Dit is van toepassing op de zogenaamde 'onderdoorgang'. Negatieve effecten op het Natura 2000- gebied en de NNN worden niet verwacht omdat de afstand hierop te groot is.

Bijlage:

Bouwen voor biodiversiteit



**Wat zijn de mogelijkheden voor Bestemmingsplangebied
Weespertrekvaart?**

Natuurinclusief ontwerpen en bouwen

Hoe paradoxaal het ook klinkt, bij de realisatie van nieuwbouw, of bij het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden, zijn er veel kansen voor de vergroting van de biodiversiteit van Amsterdam. Nieuwe- en ook te renoveren gebouwen kunnen bijvoorbeeld worden voorzien van neststenen voor vogels; een relatief goedkope inpassing die geschikt is voor mussen, gierzwaluwen en spreeuwen. Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen worden ingepast. Bovendien kan de openbare ruimte op verschillende manieren worden vergroend. Natuurinclusief bouwen draagt bij aan een goed en gezond vestigingsklimaat. Voor mensen en voor dieren.

Ambities van Amsterdams beleid combineren

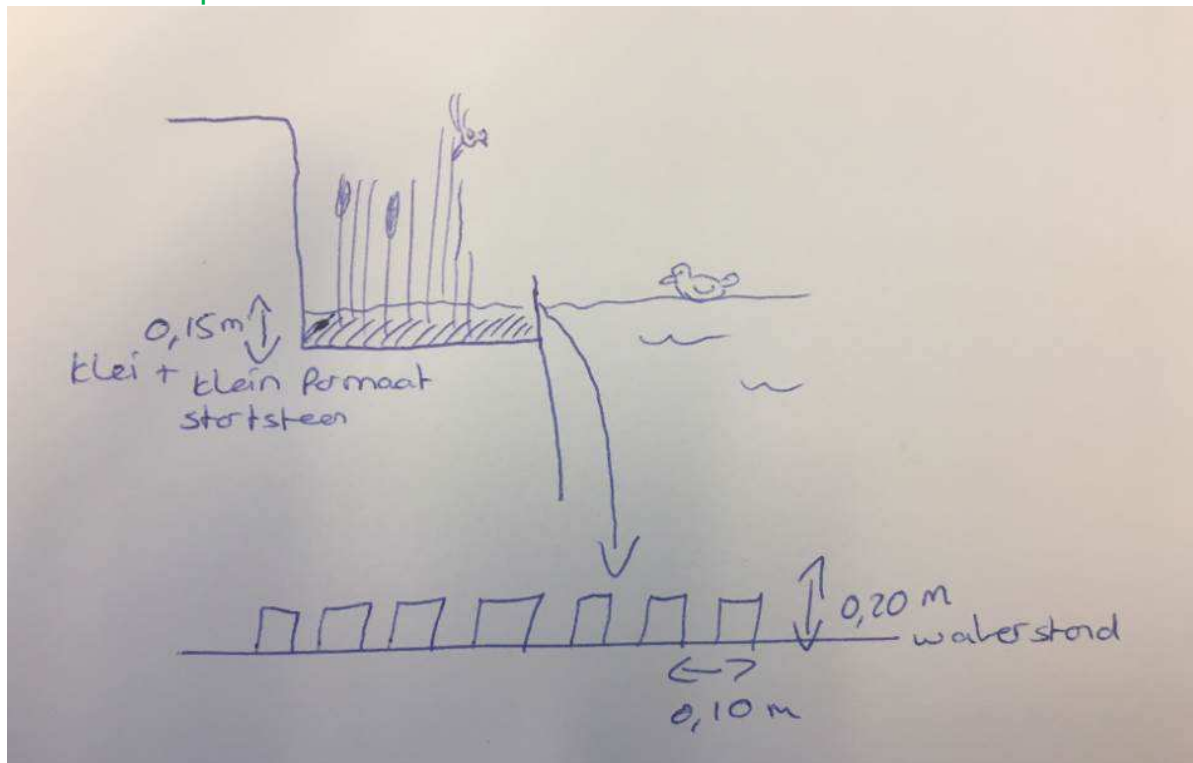
Natuurinclusief bouwen is ook het benutten van de daken en de gevels. Groene daken en gevels hebben veel voordelen. Zo zorgen ze voor verkoeling in de zomer, zowel voor het gebouw als voor de stad. En ze houden in de winter de warmte in het gebouw vast. In de zomer en in de winter heeft een sedumdak een isolatiewaarde van gemiddeld 3 graden Celsius.

Groene daken bufferen ook regenwater en zorgen ervoor dat het riool niet overbelast raakt bij hevige regenbuien. In het kader van Amsterdam Rainproof is het wenselijk dat bij nieuwbouw rekening wordt gehouden met dit beleid. Ook dragen groene daken en gevels bij aan de reductie van fijnstof in de lucht en zorgen ze voor meer diversiteit van flora en fauna in de stad. Wanneer functies worden gecombineerd versterken ze elkaar zelfs, zo leveren zonnepanelen een hoger rendement in combinatie met een groen dak en wordt meteen ook het hitte-eilandeffect verminderd.

De mogelijkheden:

- ✓ Borgen en versterken van de Ecologische Structuur

Oever Weespertrekvaart



Deze toepassing dient te worden onderzocht in verband met de eisen van de vaarweg; moeraszone met riet, achter beschoeiing waarvan de opening steeds 10 centimeter betreft zodat fauna gemakkelijk in- en uit kan treden en de oever gelijktijdig niet wordt aangetast door golfslag. De bodem betreft een dun laagje stortsteen van een klein formaat plus klei van ongeveer 15 centimeter dik voor variatie aan bodemvissen (o.a. rivierdonderpad). Hierdoor wordt tevens de stortstenen oeverstructuur van plangebied Kop Weespertrekvaart onder water doorgetrokken. De kademuur kan worden ingevoegd met muurplantvriendelijke mortel en goed waterdoorlaatbare achterzijde voor muurplantbegroeiing. Deze staat gericht op noorden; ideaal voor muurflora.

Spoortalud

Gelijk aan plangebied Kop Weespertrekvaart adviseren we ook binnen het plangebied Weespertrekvaart Midden Zuid om de Ecologische Structuur hierlangs optimaal te ontsluiten. Dat kan door de realisatie van faunapassages boven- of onderlangs ecologische knelpunten, zoals bestaande en nieuwe viaducten onder het spoorlichaam.

✓ Broedgelegenheid voor vogels

De huismus, de spreeuw en de gierzwaluw zijn koloniebroeders, broeden binnen het stedelijke gebied en zijn afhankelijk van goede 'vaste' nestplaatsen.

De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Speciale nestkast stenen kunnen vrij gemakkelijk in het toekomstige ontwerp van de geplande nieuwbouw worden ingepast en de kosten zijn minimaal (max 30euro per kast). Op de onderstaande afbeeldingen zijn voorbeelden van nestkasten voor de gierzwaluw en de huismus weergegeven. De spreeuw - waarmee het slecht is gesteld in Nederland - is ook gebaat bij nestkasten.

De nestkasten kunnen worden geïntegreerd in de gevels en kunnen zichtbaar of onzichtbaar worden ingepast.



Zichtbare mussenkasten (Waveka, mussennestkast)



Zichtbare nestkast voor gierzwaluwen (type Maastricht). Deze kast is ook geschikt voor spreeuwen.



Vrijwel onzichtbare gierzwaluwkasten

Belangrijk is dat de nestkasten niet in de volle zon geplaatst worden aan de noordoostzijde van de gevels. Dit geldt voor alle soorten. Gierzwaluwen hebben ook zeker een vrije val nodig van minstens drie meter. Kasten of inbouw dienen daarom bij voorkeur op een hoek of op de kops kant van het gebouw te worden aangebracht.

Verder zijn deze soorten vogels koloniebroeders dus per wooneenheid dienen per soort vijf nestkasten te worden gerealiseerd. Zie <http://www.checklistgroenbouwen.nl> voor meer informatie.

✓ Verblijfplaatsen voor vleermuizen

Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen worden ingepast. De beste methode is het in metselen van speciale vleermuisstenen in de spouwmuur (hiervoor is ruimte opgenomen in het Bouwbesluit) zodat het gebouw zowel in de zomer als winter verblijfplaatsen biedt. Uit onderzoek is gebleken dat de inbouw van dit soort voorzieningen de isolatiewaarde van de spouw ten goede komt (bron: Zoogdiervereniging Nederland).

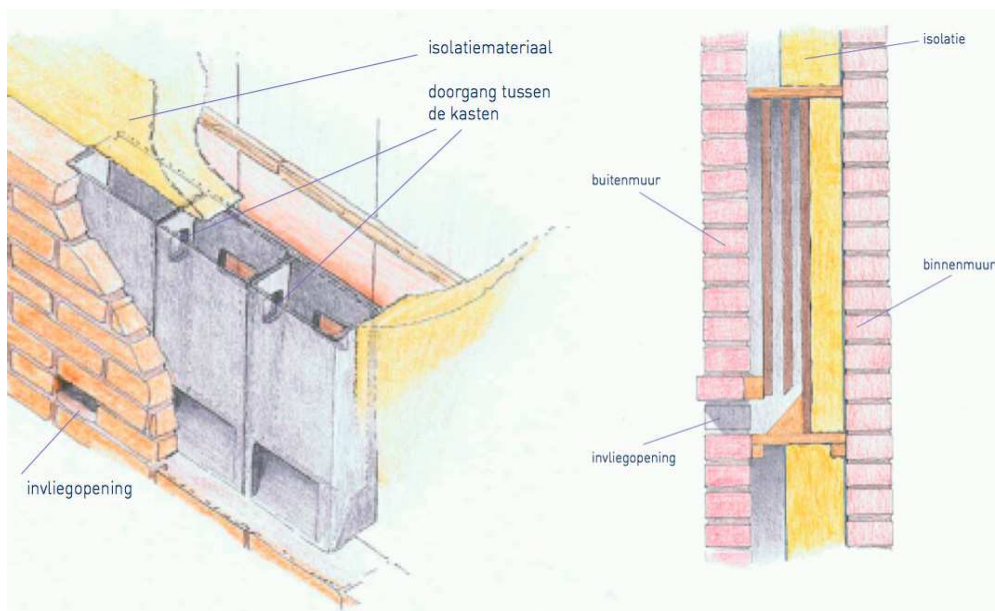
Voorzieningen kunnen zichtbaar maar ook vrijwel onzichtbaar (op minstens drie meter hoogte) worden ingepast in of aan de zuidwest zijde van de gevel.



Zichtbare vleermuiskast (Waveka)



Vrijwel onzichtbare ingemetseld vleermuiskasten



Technische informatie voor het inpassen van vleermuiskasten in een spouwmuur

Uitgebreide informatie over voorzieningen voor stedelijke vleermuizen is te vinden in de door de Zoogdiervereniging uitgegeven brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen'.

(<http://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewite/Zoogdiersoorten/Vleermuis%20algemeen/downloads/Brochure%20Vleermuisvriendelijk%20Bouwen%20%28%29.pdf>).

✓ Horizontaal en verticaal groen

Groene daken,

in de vorm van een sedumdak (kruidlaag) of een intensief dak (met inheemse bomen en struiken) hebben behalve een ecologische waarde ook een waterbufferende en een isolerende waarde.

Beide type daken, dus ook extensieve (sedum) daken zijn goed voor insecten en dragen bij aan de Bijenvriendelijk stad (een motie die in Amsterdam unaniem is aangenomen door het college van B&W).

De insecten worden weer gegeten door vleermuizen en vogels dus zodoende draagt het bij aan het gehele ecosysteem.

Toepassing van verticaal groen,

in de vorm van klimop, wilde wingerd e.d. of echte gevarieerde groene muren dragen bij aan vrijwel dezelfde factoren. Bovendien vinden vogels hierin hun nestgelegenheid. Het Mercatorzwembad in Amsterdam-West is een mooi voorbeeld waar zowel horizontaal als verticaal groen is toegepast. Geadviseerd wordt om de beoogde vergroening van de geluidswand op het spoortalud van het plangebied Kop Weespertrekvaart door te trekken naar het plangebied Weespertrekvaart Midden Zuid.



Verticaal groen (Patrick le Blanc)



Horizontaal en verticaal groen op het Mercatorbad

Voor beide groenstructuren is het van belang dat er inheemse planten, bomen en struiken worden gebruikt.

✓ Geveltuinen

Een geveltuin kan al vanaf 30 cm een grote meerwaarde hebben voor voedsel en schuilgelegenheid van bijvoorbeeld mussen en egels. Egels komen ook midden in de stad voor lopen vaak een rondje in de buurt om hun kostje bij elkaar te scharrelen. Geveltuinen zijn perfect om veilig van de ene naar de andere tuin te kunnen lopen. Egels zijn daarnaast erg handig tegen slakkenoverlast.



Geveltuin

✓ Inheemse bomen en struiken

Iepen en lindes zijn in ecologisch opzicht interessant voor insecten (bijen) en vogels. Ook vleermuizen maken dankbaar gebruik van bomen wanneer deze in een lijnvormig element zijn ingepast. Zie ook het ecologisch boomadvies (Backerra 2009).

Verder zijn vlinderstruiken, wegedoorn, klimop en hulst zijn belangrijke struiksoorten die een bijdrage kunnen leveren voor de biodiversiteit.

En is het belangrijk om heggen (haagbeuk) aan te planten als schuilgelegenheid voor de huismus. Voor deze soort geldt dat wij als gemeente Amsterdam de verplichting hebben om de huismus terug te brengen binnen het plangebied Kop Weespertrekvaart. Door ook maatregelen voor deze soort binnen het plangebied Weespertrekvaart Midden Zuid te realiseren, vergroot dit de kans op een duurzame terugkeer van de huismus, welke nog voorkomt in de woonwijk aan de andere zijde van de Weespertrekvaart.



Mussen hebben dekkingegroen nodig

✓ **Inheemse bloemenmengsel**

Insectenvriendelijk bloemenmengsel, afgewisseld met clusters laagblijvend struweel, op spoortalud plangebied Kop Weespertrekvaart doortrekken naar plangebied Weespertrekvaart Midden Zuid.

✓ **Natuurspeelplaatsen**

De openbare groene ruimte kan zodanig worden ingericht dat het uitnodigt tot bewegen en spelen. Uit vele onderzoeken blijkt hoe gezond het is voor kinderen om te spelen in een natuurlijke omgeving. Met behulp van zogenaamde wadi's (Water Afvoer Door Infiltratie) leg je een interessante natuurspeelplaats aan. Dit is niet alleen gunstig voor de mens en de natuur, bij hevige regenval wordt het rioolstelsel ook minder belast. Combineer dit met de aanleg van een rotstuin voor muurplanten en een vlinder- en bijenidylle.



Natuurspeelplaats met wadi in Het Woeste Westen, Amsterdam